

Casper Nicca, egn musizist da la Val Schons

Parsünas da la regiun raquenten da lur passiun

DA ROMINA BEELI

■ **Casper Nicca e naschieu igl dezember 1968. Carschieu sei e el a Donat an la Val Schons. Schon sco unfant e el, antras seas geniturs, vagnieu an contact cun la musica ad à anc oz grand plascher ländlervei. Antschiet sia carriera da musica à Casper Nicca, sco blears unfants, cun uras da flauta.** Suainter e vagnieu vetier la clarineta, igl saxofon, la posauna a la ghitarra. Oz scriva *Casper Nicca* sez igls texts a la musica par sias canzuns. Cun la publicaziun da sieus album «Arcas», egna rimnada da canzuns rumantschas, à el savieu preschantar sia musica a la publizitad.

Suainter la scola obligatorica a Donat ad Ziràn à Casper Nicca visito igl seminari da surmesters giou Cuiira. Dus ons à el lura do scola se Sched. Suainter quels dus ons à gl tratg Casper Nicca an l'America sen vieadi. Puspe anavos an Svizra à el mano cun sia duna egn fatschenda a Winterthur. Els cumpravan notas da musica da l'America a vandevan ellas an Svizra. Suainter egn peer ons an la Bassa en Casper Nicca a sia famiglia turnos an Val Schons, se Casti. Da que tains à el antschiet da luvrar tier igl Radio Rumantsch. Las ampremas experientschas sco moderatur veva Casper Nicca schon fatg sco giuven tier Radio Grischcha. Tier igl Radio Rumantsch à el fatg diferaintas reportaschas ad e sto corespundaint pigl Grischhün zentral. Ple tard à el luvro sco magnafatschenda da la regiun Viamala, noua c'el veva surrut da far tgossas administrativas par diferaintas vischnâncas. Antras questa lavur eara Casper Nicca blear agl biro ad à speart santieu c'el e betg igl tip par quegl. Ascheia à el igls 2011 mido tier la Televisiun Rumantscha, noua c'el lavura ear oz. La lavur tier la televisiun para ad el fatg interessanta. «Jou vint adigna an contact cun diferainta glieud, se ir or digl biro, a mintga istorgia e puspe anzatge nov», ascheia Casper Nicca davart la faszinaziun digl far films, c'è davanto egn passiun par el, noua c'el sa s'exprimer fetg bagn, gest sco cun la musica.

La gronda passiun, la musica

Sco unfant à Casper Nicca adigna vieu diferaints instrumaints da musica an egn cudesch c'els vevan a tgea, ascheia ear egn ghitarra electrica c'è faszino el. «Jou saveva ca setgi betga ver quella, parquegl c'igl deva a tgea betga da quella musica. Ear egn saxofon vess jou gieu fetg bugent. An mintga cass realistic eara lura la clarineta», gi Casper Nicca, suriand davart sia tscherna d'egn instrumaint. Tier *Josias Just* à

Durànt la preschentaziun agl Open Air Valragn 2012.

MAD

el lura gieu uras, ad an famiglia àn els ear adigna puspe suno anzemel. Anzaturas e vagnieu igl tains ca Casper Nicca leva ir an la MiMS (Musica instrumentala Muntogna da Schons). Da que tains eara la MiMS ànc egn Brass Band, ascheia à el ear stuieu amprender egn instrumaint da brass ad à antschiet da sunar la posauna. Igl seminari à Casper Nicca lura ear fatg cun la posauna. Da que tains à el visito egn concert da Blues-Rock a Cuiira ad a vieu là egn ca sunava ghitarra. «Quegl mi pareva schi cool ca sund l'oter gi gest ieu a cumprar egn ghitarra austica. Quella veiou ànc oz.» El à lura semplameing ampruo da sunar diferaintas canzuns cun sia ghitarra. Curt tains suainter e Casper Nicca vagnieu an contact cuagl saxofon ad à tocen c'el veva 35 ons prest me ple suno saxofon. «Jou ve suno an diferaintas bands da rock. Quegl eara propi egn super tains.» Egn beal gi à el puspe prieu nanavànt sia ghitarra ad à suno fetg intensivameing. Da que tains à el ear antschiet da scriver sias ampremas canzuns.

Canzuns inglesas a rumantschas

Casper Nicca à an la vigliadetgna da 40 antschiet da scriver sez canzuns. Da que tains veva el egn band a Casti cun dus colegs. Els sunavan savens la sera. Egn gi à gl sado ca Casper Nicca à radetg an egn prova egn toc c'el veva scret sez. La canzun à plaschieu agls dus oters ad els àn antschiet da sunar da quella canzun. Suainter egn tains àn els parfegn prieu sei egn demo an egn studio a Cuiira cun 6 canzuns inglesas ca Casper Nicca veva

scret. Tut sias canzuns earan da que tains ànc an angles. Casper Nicca à schon davent da blear ons egn afinitat fetg gronda pigl angles. El e sto blear an l'America a ligia ear prest me cudeschs screts an angles. «Jou patratg mintgatant parfegn an angles, que lungatg e fetg datier da me, ple datier ca par exaimpel igl tudestg», ascheia Casper Nicca. Anzaturas à RTR lantscho igls «Top Pops», noua c'ign saveva dar aint canzuns rumantschas. «Jou ve scret a do aint egn canzun rumantscha. Quella eara sco'gl para gartageada, an mintga cass àn prieu ella.» Scriver canzuns rumantschas eara ampo curius a l'antscheata par Casper Nicca. «Que lungatg e fri datier a tut c'ign scriva tina ampo penibel.» Da que tains eara quegl greav da far, ussa à gl an sasez gest samido. Ear sch'igl e par Casper Nicca ànc oz ascheia ca canzuns rumantschas en fetg parsunalas ad intimas. Suainter ca sia canzun e davantada egn «Top Pop» à Casper Nicca santieu c'igl funcziunescha da scriver a cantar rumantsch. Davent da lura à el prest me ple scret canzuns rumantschas. Oz scriv'el ear puspe ampo angles, dapenda tge ca va gest tras igl tgieu ad el.

Arcas

Igls 2011 à Casper Nicca edieu sieus disc cumpact «Arcas» cun 11 canzuns rumantschas. Igls oters musizists da quest dc en tuts musizists da studio ca Casper Nicca ancunmascha da ple böld. Quegl e parsünas c'en schiglioc sen turnea cun «Baschi» near «Sina», ascheia e'gl sto greav da catar termin par registrar las canzuns. «Nus earan betga egn band c'è suno anzemel, min-

tegn à ampriu sia vusch ad à prieu sei quella agl studio. Gl'amprem vaina registro igl bass a la bataria, igl ghitarist e vagnieu egn peer gis ple tard, a la vusch e vagnida vetier igl davos.» An sias canzuns amprova Casper Nicca adigna da raquintar egn'istorgia, mintgatant savessan quella easser realas, mintgadant en ellas inventadas. Segl dc «Arcas» vignan adigna puspe avànt liacs, segi quegl da la Val Schons, sco igl «Libi», near da Cuiira sco'gl «Arcas». Savens od'ign ear diferaintas descripsiuns da la natira, sco flems near cuntradas, adigna liacs cun santimaints digl scriptur. «Jou sund forza semplameing egn romanticer da la natira», raspunda Casper Nicca sen l'amparada partge ca blears da seas texts descrivan liacs an la natira.

Far anzemel musica

Casper Nicca gi da sasez c'el segi egn musizist da cor. Mo egn musizist sculo segi el betga. «Jou fetsch bugent musica, surrut ear anzemel cun oters.» Igl mumaint sùn'el an egn band a Cuiira anzemel cun *Claudio Stäubler* (da Reschen), *Andy Horber* (da Samedan) a *Michel Estermann* (da Cuiira). Gl'on passo àn els do 10 concerts an questa furmaziun a suno durànt diferaints open air's sco par exaimpel an Valragn. Cunquegl ca tut igls cumembers da la band lavuran sper igl far musica e'gl mintgatant greav da catar termin par far provas, ad ign vean forza betga sen egn nivel sco oters ca fan me musica. Mo par Casper Nicca à ear quegl egn vart positiva: «Ca jou sto betga viver da la musica e bi, parquegl ca stuess schiglioc siir ear far

tgossas ca less betg exnum far, a dar concerts mintga sera fuss siir stantus.» Mo sainza musica savess el oz betga s'imaginar da viver. Igl dat strusch egn gi c'el à betg ainta màn egn ghitarra a sùna anzatge, mintgatant ple gi, mintgatant me curt, mo musica acumpogna mintga gi Casper Nicca, sen diferaintas veias a davent da blear ons.

Daple infurmaziuns tier Casper Nicca, sieus dc «Arcas» a la band sen www.caspernicca.ch

Descripziun da Casper Nicca

Num: Casper Nicca

Gi da naschienscha: 17 da dezember 1968

Domizil: Carschieu sei a Donat, suainter vivieu egn peer ons an la Bassa, oz stat el a Casti an Val Schons

Stadi zivil: spartgieu, dus unfants Silvan ad Adelina

Professiun: Ampriu à el surmester da scola primara ad à do scola dus ons a Sched, à suainter aviert egn fatschenda da notas da musica a Winterthur, e ieu tier igl Radio Rumantsch a lavura davent digl 2011 tier la Televisiun Rumantscha

Professiun da siemi: Quella fetsch jou ussa gest tier la Televisiun Rumantscha. Sco propi giuven leviou davantar fotograf a quegl ca fetsch ussa, e fetg datier.

Passiuns: la musica a far films

Zitat par la veta: Jou sund lead ca ve gieu la curascha da far blearas midadas an la veta. Igl drova mintg'eada relativ blear da midar egn professiun, parquegl c'ign saglia savens an l'aua fredda a sa betga prezis tge ca vean. Mo antras las midadas ve jou ampriu blear nov.

Giavisch pigl avagnir: Jou ve betga giavisch pigl avagnir. Mintga pass va an egn avagnir c'ign sa betga s'imaginar prezis. Jou sund cuntaint.

Tge munta musica par me: Musica e par me sco egn deposit par emozziuns. Las mias canzuns en lieadadas cun santimaints a patratgs c'en agl mieus tgieu. Parquegl e musica par me ear ampo anzatge sco egn «memorystick».

Cursa da bob a schlieuset

Scola primara da Donat a da la scoleta Ziràn-Muntogna da Schons

DA MARGRET HÄUSERMANN-NICCA

■ **La cursa tradiziunala a scha pussevel anuala da bob a schlieuset da la scola primara da Donat a da la scoleta Ziràn-Muntogna da Schons à uon gieu liac margis, igls 29 da schaner 2013.** Dantant ca la cursa manava on da Vargistagn giou Casti cun temperaturas sgarschevel fredas a cun nevaglias, eara la situaziun uon tut otra: Temperaturas amparnevas, ca surrut geniturs, fardagliuns, tats a tatas, surmestras ad oters aspectaturs àn giudieu par lùng da la cursa, ad avunda nev par fortuna sen la veia da Dros giou Lon (par la scoleta me digl tipi giou Lon) àn lubieu egn beala cursa sen egn pista loma a parquegl pletost plana. Mo la situaziun da nev eara gea la madema par tut igls unfants. Oter eara quegl cuagl urdegn da sport. Mintgegn(a) à savieu dazeder sez(a) sch'el(la) leva partir cuagl bob near cuagl schlieuset. Igls blears unfants àn sadezi-

dieu par igl urdegn ple nov, igl bob. Mobbagn tier igls prezis par igls victurs a las victuras vean mantanida la beala a viglia

tradiziun c'igl ampren near l'amprema da mintga categorieia gudogna egn tschupi da flurs da pulpier, ad igl davos near la da-

vosa egn flur da pulpier. Zambargieu las flurs àn igls sculars a las scularas cun las surmestras.

Gudagnieu egn tschupi an uon la Silja, igl Fadri, la Simona, igl Silvan, igl Ruben ad igl Julian (da saniester a dretg). FOTO M. HÄUSERMANN

Sco tier igls profis àn tut igls unfants da Lon fatg diever da lur avantatg digl liac: Cun la *Simona Beeli* c'è ear stada la ple spearta da tut igls unfants que gi (1. buabas 4.-6. cl.), l'*Andrina Beeli* (2. buabas 4.-6. cl.), igl *Gabriel Grischott* (2. buabs 1.-3. cl.) ad igl *Silvan Beeli* (1. digls gronds unfants da la scoleta) en els tuts quater scursalos cuagl bob sen egn ampren near savund plaz. Igls oters tschupeals en ieus an diferaintas (fracziuns da) vischnâncas: A Donat tier igl *Ruben Hosig* (1. digls giuven unfants da la scoleta) a tier la *Silja Largiadèr* (1. buabas 1.-3. cl.), se Pazen tier igl *Fadri Elsa* (1. buabs 1.-3. cl.) a se Casti tier igl *Julian Egle* (1. buabs 4.-6. cl.). Ear gudagnieu, mobagn sen egn'otra moda a maniera, àn que gi tut igls oters: Egn peer bealas uras ordafora an buna cumpagneia cun egn beala fegn an la scola da Donat cun gustusas petas fatg sezas a punsch vala ear anzatge.